

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Гж1-1738/24
08.10.2024. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија Марије Петковић, председника већа, Наташе Петровић и Марије Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца „АА“ из ..., чији је пуномоћник Милош Радојевић, адвокат из ..., против туженог ЈКП „Шумадија“ ДОО ..., ради поништаја решења, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Крагујевцу П1-606/24 од 09.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2024. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ЈКП „Шумадија“ ДОО ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Крагујевцу П1-606/24 од 09.07.2024. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом 1. изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца па је решење туженог о изрицању опомене са најавом отказа због повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине број 488 од 25.02.2019.године поништено као незаконито. Ставом 2. изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 237.375,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима до исплате.

Против првостепене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу побијајући је због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 386. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 и др.) и у границама навода жалбе, Апелациони суд је утврдио да жалба није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1 до 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда из тачке 12 наведене законске одредбе, на коју

се жалбом неосновано указује, јер је изрека пресуде јасна и разумљива, не противречи сама себи, а ни разлозима пресуде, пресуда садржи јасне разлоге о битним чињеницама који не противрече међусобно ни стању у спису предмета, тако да, супротно жалбеним наводима, нема недостатака због којих се не може испитати.

Неосновано тужени у жалби наводи да је побијана пресуда донета уз битну повреду парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 426 став 1 тачка 12 ЗПП, истичући да нису били испуњени услови за понављање поступка предвиђени наведеном одредбом, те да је због тога предлог за понављање поступка неоснован, а са разлога што у овој правној ствари понављања поступка, односно наведеног предлога, није ни било.

Наводима жалбе туженог да је суд погрешно оценио исказ тужиоца и сведока “ББ”, указује се да је побијана пресуда донета уз битну повреду парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 8. ЗПП. По оцени Апелационог суда, првостепени суд је супротно жалбеним наводима, правилно применио наведену норму процесног права и на основу оцене свих изведених доказа, па и исказа сведока “ББ” и тужиоца саслушаног као парничне странке, као и на основу резултата целокупног поступка, одлучио по свом уверењу које је чињенице узео као доказане.

Навод жалбе туженог да оспореним решењем нису повређена права тужиоца као запосленог, да му није умањена зарада, нити је удаљен са рада и да тужилац нема правни интерес за подношење тужбе, те да је тужбу у смислу члана 294. став 1. тачка 6. ЗПП требало одбацити, није основан. Ово из разлога што је супротно наводу жалбе, оспореним решењем туженог утврђена дисциплинска одговорност тужиоца и изречена му је самостална мера –опомена са најавом отказа због повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине, због чега тужилац има право на заштиту у поступку пред судом у коме захтева оцену законитости овог решења у радном спору, јер све док је оспорено решење на снази, запослени има правни интерес за вођење спора ради поништаја истог у смислу члана 195. став 1. Закона о раду, који прописује да запослени против решења којим је повређено његово право, може да покрене спор пред надлежним судом. Уосталом, о томе да постоји правни интерес тужиоца за подношење тужбе за оцену законитости изречене мере-опомене са најавом отказа због повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине изјаснио се и Уставни суд у овом поступку одлуком Уж-7250/2020 од 14.07.2023.године, и истом је поништено решење Вишег суда у Крагујевцу Гж1.119/19 од 12.03.2020.године, којим је потврђено првобитно донето решење Основног суда у Крагујевцу П1-436/19 од 23.07.2019. године о одбачају тужбе тужиоца у овој правној ствари као недозвољене, управо због непостојања правног интереса за њено подношење, због чега се тужилац на наведена решења неосновано у жалби позива, поткрепљујући њима истакнуте наводе.

Неосновно се жалбом истиче да је првостепена пресуда донета на основу чињеничног стања које није правилно и потпуно утврђено, као и уз погрешну примену материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању првостепеног суда, тужилац је био у радном односу код правног претходника туженог ГАС ДОО ..., а потом код туженог на

пословима контролора наплате, на ком радном месту се налазио и у време доношења оспореног решења туженог, обављајући послове контроле са „ВВ“, запосленим код туженог на истим пословима. Посао контролора састојао се у томе да у зависности од тога коју смену раде, када уђу у аутобус најчешће од возача, а ређе од кондуктера, узму на преглед опсег карата које су у том тренутку издате, након чега приступају контроли путника и по завршеној контроли потписују контролни лист или путни налог који остаје код возача, а након завршетка смене сачињавају дневни извештај о извршеној контроли за цео дан и исти предају послодавцу. Оспореним решењем туженог број 488 од 25.02.2019. године, тужилац је опоменут да су због учињене повреде радне обавезе и непоштовања радне дисциплине у смислу члана 179.став 2. и 3. Закона о раду и члана 26. став 3. тачке 1, 6. и 11. уговора о раду, испуњени услови за отказ уговора о раду и да му се уместо отказа уговора о раду, због олакшавајућих околности, изриче опомена са најавом отказа уговора о раду, уколико у наредних 6 месеци учини исту повреду радне обавезе или радне дисциплине без поновног упозорења. У образложењу решења наведено је: да је тужилац учинио повреду радне обавезе и кршио радну дисциплину на тај начин што је послодавцу у вези са обављањем својих послова достављао нетачне податке; да је на основу поднете пријаве број 212 од 28.01.2019. године, утврђено да тужилац није био присутан у возилима дана 20.12.2018. године, на линији 1; дана 21.12.2018.године, на линији 15 и дана 10.01.2019. године, на линијама 4 и 19А, у времену које је доставио у извештају послодавцу и да није адекватно обавио посао у пуном обиму према члану 9. Правилника о раду контролора наплате-возача број 1871 од 06.08.2018.године; затим су цитиране одредбе члана 179. став 2. и 3. Закона о раду, одредбе члана 26.став 2. тачке 1, 6. и 11. Уговора о раду запосленог, одредбе члана 179а и 180. Закона о раду и наведено да се на наводе из упозорења запослени изјаснио и приложио мишљење синдиката чији је члан и да их је послодавац размотрио и одлучио као у диспозитиву решења, имајући у виду да запослени до сада није кажњаван и да ће се опоменом постићи сврха кажњавања која ће на тужиоца позитивно утицати да убудуће не чини сличне повреде радне обавезе. Оспореном решењу туженог предходило је упозорење број 364 од 11.02.2019. године, којим је тужилац упозорен да постоје разлози повреду радне обавезе и непоштовање радне дисциплине из члана 179.ставови 2. и 3. Закона о раду, одредбе члана 26. став 3. тачке 1, 6.и 11. уговора о раду, јер је својом кривицом немарно извршавао радну обавезу и кршио радну дисциплину на тај начин што је послодавцу у вези са обављањем својих послова достављао нетачне податке. У образложењу упозорења поред осталог наведено је: да је дана 28.01.2019. године, управник службе саобраћаја, „ББ“, поднела пријаву број 212 против тужиоца, где је упоређивањем утврђено да дана 20.12.2018.године, 21.12.2018. године и 10.01.2019.године тужилац није био у возилима градског превоза у време када је доставио извештај, са којом пријавом се сагласио и начелник сектора за саобраћај и комерцијалне послове, „ГГ“, да је тужилац доставио изјаву број 345, која је узета у обзир као смишљено и срачунато дата како би се избегла одговорност; да је на основу пријаве, достављене изјаве, несумњиво утврђено да је тужилац прекршио својом кривицом радну обавезу и радну дисциплину; да је основ за доношење упозорења пријава са доказима управника службе саобраћаја, сагласност начелника сектора за саобраћај и комерцијалне послове и изјава запосленог, као и да уколико запослени учини исту или сличну повреду радне обавезе и радне дисциплине у року од 6 месеци, послодавац ће му отказати уговор о раду без поновног упозорења. Тужилац се писаним путем дана 08.02.2019. године изјаснио на наводе из упозорења и истакао да се не сматра одговорним за кршење радне обавезе и дисциплине које му се стављају на терет из разлога што је у терминима који су

наведени у упозорењу вршио контролу у складу са Правилником о раду контролора-возача од 06.08.2018.године, а што се може утврдити увидом у дневне извештаје о извршеној контроли и контролне листове превозника. У пријави број 212 од 28.01.2018. године, поднетој од стране управника службе саобраћаја, „ББ“, наведено је: да је извршено упоређивање контролних листова са дневним извештајима контроле који контролори достављају по завршетку рада прве смене, односно пре почетка рада друге смене наредног дана; да су датуми који су контролисани узети насумично из „дневних извештаја о извршеним контролама“; да су контролни листови који су узети од превозника упоређивани са дневним извештајима контроле, а као допуна поменуте контроле интерно су коришћени видео записи из којих је утврђено да контролор, тужилац, није био присутан у возилима у данима 20.12.2018. године, 21.12.2018. године и 10.01.2019. године у времену кад је написано у контролним листовима и дневним извештајима контроле, те да није адекватно обавио свој посао према члану 9. Правилника о раду контролора-возача од 06.08.2018.године, са напоменом да су сви докази и снимци на УСБ меморији, преузети од директора дана 24.01.2019. године и архивирани. Из исказа тужиоца саслушаног као парничне странке и исказа сведока „ВВ“ утврђено је да је тужилац у спорне дане вршио контролу у возилима превозиоца и о томе сачинио дневне извештаје и да им је директор туженог пустио део неког снимка, односно исечке истог, где се види да контролори нису у аутобусу, али не и од ког дана су снимци, при чему није приказана целокупна вожња од полазне до завршне станице. Сведок „ББ“ је у свом исказу навела: да је она обавила контролу рада тужиоца и других контролора, да је вршила упоређивање контролних листова возача превозника и дневних извештаја који су подносили контролори, да су подаци папиролошки били исправни, али да је након тога користила податке из снимака камера у аутобусима превозиоца и видела да у време које је уписано у извештајима и контролним листовима није било контроле, да је о томе сачинила извештај који је доставила директору, да јој је директор рекао да сачини пријаву против контролора који су учинили повреду радне обавезе, са свим доказима, а коју пријаву је поднела и у истој навела да је до података дошла прегледањем снимака. Тужени у поступку пред судом није предлагао да се изведе доказ прегледом спорних снимака. Правилником о раду контролора наплате-возача код туженог број 1871 од 6.8.2018. године, поред осталог је чланом 9. прописано упуство о раду контролора и ставом првим, прописана је обавеза контролора да у контролни лист читко упише место и време контроле, као и својеручни потпис као и да контролу обави у пуном обиму (осим ако му је радним налогом другачије дефинисано).

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је по оцени Апелационог суда, првостепени суд поступио кад је применом одредби материјалног права на које се у образложењу пресуде позвао, тужбени захтев тужиоца усвојио и одлучио као у изреци пресуде.

За овакву своју одлуку првостепени суд је дао јасне и основане разлоге које као правилне прихвата и Апелациони суд.

Поред указивања на битне повреде одредаба парничног поступка о којима се овај суд већ изјаснио, жалба туженог своди се на оспоравање закључка првостепеног суда да из доказа изведених у поступку произлази да тужилац није извршио спорну повреду радне обавезе односно прекршио радну дисциплину, како му је то стављено на терет јер

супротно произлази из садржине изведених доказа, као и снимака који су у архиви туженог, а што је потврдила и сведок „ББ“.

Апелациони суд је жалбене наводе оценио као неосноване.

Наиме, одредбом чл.179 ст.2 и 3 Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05 и др.) прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдан разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца, и то ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе и ако не поштује радну дисциплину, а у случајевима предвиђеним тачкама наведених одредби закона. Одредбом чл. 179а истог Закона предвиђено је да послодавац може запосленом за повреду радне обавезе, у смислу чл. 179 ст. 2 и 3, да уколико сматра да постоје олакшавајуће околности или да повреда радне обавезе, односно непоштовање радне дисциплине, није такве природе да запосленом треба да престане радни однос уместо отказа уговора о раду, изрекне као једну од мера и опомену са најавом отказа у којој се наводи да ће послодавац запосленом отказати уговор о раду без поновног упозорења из чл.180 овог закона, ако у наредном року од шест месеци учини исту повреду радне обавезе или непоштовање радне дисциплине. Применом наведене одредбе тужени је оспореним решењем тужиоцу уместо отказа уговора о раду, изрекао меру предвиђену том одредбом.

Услов како за отказивање уговора о раду запосленом, тако и за изрицање неке од прописаних мера уместо отказа запосленом је да је запослени извршио радњу којом је повредио радну обавезу, односно прекршио радну дисциплину и прекорачио своја овлашћења и да је код њега постојала свест таквог поступања. Из садржине одредаба Закона о парничном поступку којима је уређен институт терета доказивања (чланови 228.-231. ЗПП), произлази да је парнична странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којима оспорава наводе и доказне предлоге противника. Кад суд на основу оцене изведених доказа не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању те чињенице закључује применом правила о терету доказивања, које као и сваки институт процесног права подлеже правилима која уређују у којој ситуацији и на коме лежи терет доказивања. Одредбом члана 231. став 2. ЗПП прописано је да странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано. Одредбом члана 231. став 3. ЗПП прописано је да странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано.

Из садржине наведених процесних норми јасно произлази да оне чињенице на којима се одређено право заснива треба да докаже странка која се на то право позива, а оне чињенице које искључују настанак тог права, треба да докаже странка која то право оспорава. У конкретном случају, тужилац је доказима којима је располагао-својим исказом и исказом сведока “ВВ”, као и садржином дневних извештаја о извршеној контроли и контролних листова превозника, чију тачност је потврдила и сведок “ББ”, подносилац пријаве бр. 212 од 28.01.2019. године, наводом “да је упоређивањем контролних листова превозника и дневних извештаја контролора утврђено да су подаци били папиролошки исправни”, доказао да је у данима 20.12.2018. године, на линији 1, 21.12.2018.године, на

линији 15 и 10.01.2019. године, на линијама 4 и 19А, извршио контролу у возилима. Насупрот томе, своју тврдњу да је тужилац послодавцу доставио нетачне податке за наведене дане и да није адекватно обавио посао у пуном обиму према члану 9. Правилника о раду контроле-возача од 06.08.2018.године, јер заправо у време које је навео у извештају о контроли послодавцу није био присутан у возилима и по оцени овог суда, тужени није поткрепио одговарајућим доказима односно наведена чињеница не произлази из садржине предложених и изведених доказа. Ово имајући у виду да су тужилац и саслушани сведок у својим исказима навели да се из видео снимка (који су им накнадно предочени) могло видети само да контролори нису у аутобусу, али не и од ког дана су снимци, при чему није приказана целокупна вожња од полазне до завршне станице, као и да тужени у поступку пред судом није предлагао да се изведе доказ прегледом спорних снимака из којих би његова тврдња могла бити са сигурношћу потврђена, и поред тога што истиче да исти постоје. Код изнетог, само навод сведока „ББ“ да је из снимака камера у аутобусима превозиоца утврдила да у време које је уписано у извештајима и контролним листовима, није било контроле односно да тужилац није био присутан у возилима, сам по себи, није могао довести до другачије одлуке у овој правној ствари, због чега се тужени неосновано на њега позива у жалби.

Са изнетих разлога, према налажењу Апелационог суда, нису постојали услови за доношење оспореног решења и изрицање мере из члана 179а став 1. тачка 3. Закона о раду, а како је то правилно закључио и првостепени суд.

Како жалбени наводи туженог нису довели у сумњу законитост и правилност побијане пресуде у ставу 1. изреке, Апелациони суд је на основу члана 390. ЗПП одлучио као у изреци ове пресуде, с тим што је потврдио и решење о парничним трошковима садржано у ставу 2. изреке првостепене пресуде јер је, супротно наводима жалбе, донето у складу са одредбама чланова 153. и 154. ЗПП.

**Председник већа-судија
Марија Петковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Алексић**